

PRZECHWALEBNY (36) *ai*

Oba e jasne; -a- (29), -ã- (5); -ã- WujJud; -a- : -ã- SkarJedn (2:1), SkarŻyw (9:1), LatHar (18:2). sup przeniachwalebniejszy (29), nãprzechwalebniejszy (1); przeniã- : nãprze- SkarŻyw (2:1).

sg m N [przechwalebny], przeniachwalebniejszy (2). ◇ G przeniachwalebniejsz(e)go (6). ◇ D przeniachwalebniejsz(e)mu (1). ◇ A przeniachwalebni(e)jszy (1). ◇ L przeniachwalebni(e)jszym (1). ◇ f G przechwalebni(e)j, przeniachwalebniejsz(e)j (16). ◇ D przechwalebni(e)j (2). ◇ L przeniachwalebniejsz(e)j (2). ◇ V przeniachwalebniejszã (2). ◇ n L przechwalebny (1). ◇ pl N m pers przechwalebni (1). ◇ G przechwalebnych (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

Intens. od „chwalebny”: godny najwyższego uwielbienia, święty; celeberrimus Vulg (36) :

Wyrażenia: »ofiara przeniachwalebniejsza« = msza (1): A toć iest iedno świat święcenie: Ofiary tey przeniachwalebniejszey/ y iestlić co bãrzo pilnego nieprzeżkadza/ kazania nabożne y dołkonãte wyłłuchanie LatHar 122.

»przeniachwalebniejsza świętość, sakrament« (9:3): Dekrety ábo Kanony ná świętym Trydentłkim Conciliu^m o przeniachwalebniejszey Świętości Stołu Pãńłkiego vczynione. WujJud 263; Przeniachwalebniejszey Sãkrãment/ raz w Wielki czwartek poświęcony/ cãły rok dla chorych chowãia SkarJedn 345, 345; [św. Tomasz] W nabożeńłtwie barzo gorãcy był: á ofobliwã chęc miał ku nãprzechwalebniejszemu Sãkrãmentu: co dzieñ S. Młzã mãiac SkarŻyw 201, 165; W Czwartym [rozdzieleniu] mowi fię o vżywãniu przeniachwalebniejszego sãkrãmentu Ciãłã y Krwie Pãńłkiej. LatHar +12v, 27, 80, 185, 213, 351, 641.

»Trojca przeniachwalebniejsza (przechwalebna)« [szyk 7:3] (10): ifz Aniołowie od światłości przechwalebney Troyce świętey/ rozumienie mãia: á zświatłości vwielbionego ciãłã Chryłtułowego/ w pożytku zbãwiennego dułz ludzkich/ rádość bierzã SkarŻyw 583; o Troycy przeniachwalebniejszey czterech rzeczy nãuczył nas/ zãwołãny on Kãtholickiey wiãry obrońcã/ [...] Athãnãzyułz. LatHar 376, 17, 369, 381, 478, 605, 666, 672; WTORA CZEŚĆ KAZAÑ ROCZNYCH NIEDZIEL. NA DŹIEÑ TROYCE PRZENACHWALEBNIYSZEY BOGA IEDNEGO SkarKaz 273.

Szereg: »przeniachwalebniejszy i przeniãświętszy« (1): Dziękuię tobie/ zã połtãnowienie przeniachwalebniejszego y przeniãświętsze⁸⁰ Sãkrãmentu Euchãryłtyiey LatHar 27.

a. O ludziach (12) : *Tãmze byli od Papieżã prezydentãmi Theodor y Georgius kãpłani y Ian Diakon/ ktorzy fię ná pierwłzym mieyłcu tãk podpifali: Namiełtnicy Agatonã przeniachwalebniejszego y vniwerłãłłkiego ábo powłzechnego Papieżã miãłtã Rzymu. SkarJedn 119; Sławã y światłość wielkich narodow/ Czełłkiego/ Polłkiego/ Węgiełłkiego/ przeniachwalebniejszey mãłz/ Kãpłan/ y męczennik Chryłtułow Woyciech SkarŻyw 352, 92, 120.*

α. O Matce Bożej (8) : *Zdrowã bãdłz/ nãwroconych vcieczko/ męłłkiey y niewiełłciey płci opiekãłniczko/ poyłrzedniczko przeniachwalebniejszã/ y włzytkiego światã iednacłzko. SkarŻyw 120.*

Wyrażenia: »przeniachwalebniejsza dziewica« (1): Przyimifłz łługę twego w pokoiu/ zã przyczynã tey przeniachwalebniejszey Dziewice [.] / ktora nam ciębie nãłzę światłość porodilã SkarŻyw 115.

»przenachwalebniejsza (przechwalebna) matka« [szyk 3:1] (4): *SkarŻyw* 245; IEzu/ ktoryś zaráz po śmierci/ dużę przenachwalebnieyfzey mátki twey/ do chwały wiekuiſtey/ z niezliczoną mocą świętych Anyołów doprowadzić raczył. *LatHar* 550, 14, 409.

»panna przenachwalebniejsza (przechwalebna)« (2): *SkarŻyw* 458; O Panno przenachwalebnieyfza/ przedziwną dziś ná duży y ná cíele niebiefkiey chwały iálnością ozdobiona *LatHar* 409.

»przechwalebne poczęcie« (1): oth thymyałth ſzwyącyly noue ſzwyątho począczya [...] tey myley panny y ſkładaly noue pyenye oyey przechwalebnym począczyu/ a ſtoyącz przed oblycznofzczą bofką ſzpyeualy pyenye noue o tey chwalebney pannye *PatKaz II* 52v.

b. [O dniu świętym:

Szereg: »przechwalebny i święty«: Dzień téż ſiódmy przechwalebny y święty [*celeberrimus et sanctus*] wam będzie: wſzelkiéy roboty ſłużebniczéy weń nie vczynicie. *WujBib Num* 28/25.]

Synonim: *przebłogosławiony*.